

ВСТУП

«Мнемотехніка» і «Мнемоніка» — техніки запам'ятовування. Назви походять від грецького *mneponikon* (від імені давньогрецької богині пам'яті Мнемозіни — матері дев'яти муз) — мистецтво запам'ятовування.

Спочатку мнемотехніка виникла як невід'ємна частина риторики (ораторського мистецтва) і призначалася для запам'ятовування довгих промов. Сучасна мнемотехніка значно просунулася як у теоретичному, так і в технічному плані і не тільки уможливорює фіксацію в пам'яті послідовності текстового матеріалу, а й дозволяє безпомилково запам'ятати будь-яку точну інформацію.

Інформаційне перевантаження, що властиве нашому часу, має вплив, особливо на дітей.

ЯК ПРАЦЮВАТИ З НАОЧНИМ МАТЕРІАЛОМ

Дошкільне дитинство — особливий період у розвитку особистості. У цей період пам'ять за швидкістю розвитку випереджає інші здібності. Діти ставлять безліч запитань, нова інформація їм украй необхідна.

У дітей слабка пам'ять, знижена увага, не такі рухливі психічні процеси, вони не виявляють цікавості до пошукової діяльності і насилу планують будь-які її види, не готові до виконання завдань, не відзначаються високою працездатністю. Діти не люблять учити вірші, переказувати тексти, не володіють прийомами і методами запам'ятовування. Заучування віршів викликає у них великі труднощі, швидке стомлення і негативні емоції. Дуже важливо пробудити інтерес, захопити їх і перетворити непосильну працю на улюблений і найдоступніший вид діяльності — ГРУ.

Дошкільний вік — це вік образних форм свідомості, і основними засобами, які дитина опановує в цьому віці, є образні засоби: сенсорні еталони, різні символи і знаки (перш за все це різного роду наочні моделі, схеми, таблиці та ін.).

К. Д. Ушинський писав: «Учіть дитину яких-небудь невідомих їй п'яти слів — вона буде довго і марно мучитися, а зв'яжіть двадцять таких слів з картинками, і вона їх засвоїть на льоту».

У дошкільному віці переважає наочно-образна пам'ять, і запам'ятовування має в основному мимовільний характер. Дитяча пам'ять має дивну властивість — виняткову фотографічність. Для

того щоб вірш запам'ятався надовго, необхідне триразове повторення його протягом перших п'яти днів. Зоровий образ, який зберігається у дитини після прослуховування вірша з переглядом малюнків (дія мимовільної уваги і мимовільної зорової пам'яті), дозволяє значно швидше пригадати вірш. Опора на малюнки під час вивчення віршів — питання, що має практичне значення.

Оскільки у дітей дошкільного віку пам'ять має мимовільний характер, тобто краще запам'ятовуються предмети, події, явища, близькі до життєвого досвіду дитини, з якими вона активно вступає у взаємодію, доцільно у цьому віці починати використовувати мнемотехніку.

Мнемотехніка — це система різних прийомів, які полегшують запам'ятовування і збільшують обсяг пам'яті шляхом утворення додаткових зорових асоціацій, дозволяє організувати навчальний процес у вигляді гри. Мнемотехніка допомагає розвивати зорову і слухову пам'ять; асоціативне мислення; зорову і слухову увагу; уяву; зв'язне мовлення; словниковий запас.

Як і будь-яка робота, мнемотехніка будується від простого до складного. Необхідно розпочинати роботу з найпростіших мнемоквадратів, послідовно переходити до мнемодоріжок, а пізніше — до мнемотаблиць.

Мнемоквадрат — це окремий схематичний малюнок з певною інформацією.

Так проводиться робота над словом. Наприклад, дається слово та його символічне позначення. Діти поступово розуміють, що означає «зашифрувати слово».

Ялинка зелена.

Сонечко жовте.

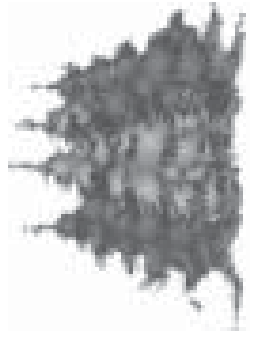

Помідор червоний.

Мнемодоріжка — це таблиця з чотирьох і більше клітинок, розташованих лінійно.

Наприклад, послідовність ліплення сніговика.

	<p>Живе у лісі.</p>
	<p>Частини тіла.</p>
	<p>Забарвлення хутра.</p>
	 <p>Її розмір.</p>
	<p>Це білочка.</p>

				
Її житло — дупло.	Полюбляє їсти горішки, шишки, грибочки.	Її дитинчата — білченята.	Вона стрибає.	На зиму заготовляє собі їжу.

Мнемотаблиця — це схема, в якій закладена певна інформація.

Наприклад, розповідь про білочку.

Для дітей дошкільного віку бажано давати кольорові мнемотаблиці, оскільки в пам'яті дітей швидше залишаються яскраві образи.

Мнемотаблиці особливо ефективні під час розучування віршів. Суть полягає в тому, що на декілька слів або рядків вірша придумується картинка — символи, які зображують дію або предмети. Таким чином, весь вірш зображується схематично. Важливо передати умовно-наочну схему так, щоб намальоване було зрозуміле для дітей. Кількість клітинок у таблиці залежить від складності та розміру тексту. Оволодіння прийомом роботи з мнемотаблицями значно скорочує час вивчення вірша і одночасно вирішує завдання,